

Motion till riksdagen 2006/07:So267

av **Carina Ohlsson (s)**

Skydd för kvinnor och barn

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om våldsutsatta kvinnors och barns rätt till stöd, skydd och behandling.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om vikten av jämnare och bättre arbetsvillkor för kvinnojourer.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att regeringen bör verka för att samarbetsprojekt initieras mellan socialtjänsten och de lokala jourerna för att förbättra stödet till kvinnor och deras barn.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att ett barnperspektiv läggs på utredningar om mäns våld mot kvinnor och att rutiner för anmälan och samverkan kring barn som far illa ska upprättas.¹
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att initiativ bör tas av regeringen för att tydliggöra vikten av samverkan mellan socialtjänsten och frivilligorganisationer såsom kvinnojourerna.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att skrivningarna i socialtjänstlagen bör skärpas.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att försöka lösa boendefrågan för de kvinnor som tvingas fly från sina hem.

¹ Yrkande 4 hänvisat till JuU.

Fel! Okänt namn på

Motivering

Brottsförebyggande rådets statistik över anmälda brott visar att antalet kvinnor som anmält att de blivit misshandlade är 24 067 för år 2005, en ökning med 4 % jämfört med år 2004. För de flesta av dessa var den som misshandlade kvinnan en bekant. När det gäller antalet anmälningar av misshandlade barn har den siffran glädjande nog sjunkit något. För barn mellan 0 och 6 år var siffran 1 096 för år 2005, en minskning med knappt 5 % mot 2004. För barn mellan 7 och 14 år var siffran 7 190, en ökning med ca 1,5 % jämfört med år 2004. Utifrån denna statistik kan man inte dra slutsatsen att fler kvinnor blir misshandlade jämfört med 2004, för det kan vara så att anmälningsbenägenheten har ökat, vilket avspeglar sig som en ökning i antalet anmälda brott. Det man helt klart vet är att det finns ett stort mörkertal – det är långt fler kvinnor som blir utsatta för mäns våld än man kan utläsa av statistiken.

Kommunerna bär i dag en stor del av ansvaret för att kvinnofridslagstiftningen implementeras och följs. Samtidigt är engagemanget och insikten om mäns hot och våld mot kvinnor generellt sett lågt i kommunerna och många kommuner har inte upprättat kommunala handlingsprogram som de kan rätta sitt agerande efter.

Socialtjänsten har ett övergripande ansvar för brottsoffer. I socialtjänsten kan man läsa: ”Socialnämnden bör verka för att den som utsatts för brott och dennes anhörig får stöd och hjälp. Socialnämnden bör härvid särskilt beakta att kvinnor som är eller har varit utsatta för våld eller annat övergrepp kan vara i behov av stöd och hjälp för att förändra sin situation.” Eftersom alla kommuner inte verkar ta denna paragraf på allvar, anser vi att regeringen nu ska följa förslagen i SOU 2006:65 Att ta ansvar för sina insatser. Socialtjänstens stöd till våldsutsatta kvinnor och skärpa skrivningarna i socialtjänstlagen och ändra ”bör” till ”ska”. Denna skärpning ska naturligtvis även gälla för barn som brottsoffer. Barn som lever med våldet i sin vardag, både i de fall de bevittnar våld eller själva blir utsatta för våld är brottsoffer. Tydligt räcker det inte med formuleringar som ”bör verka för” och ”bör särskilt beakta”.

Det våld som kvinnor utsätts för av makar, sammanboende eller andra närstående är ett allvarligt hälsoproblem. Insatser för att bekämpa hot och våld mot kvinnor måste därför utvecklas kontinuerligt.

Frivilligorganisationer har en viktig uppgift att fylla när det gäller både att förebygga våld och att skydda utsatta kvinnor. Tyvärr är det många av landets ideella tjej- och kvinnojourer som erhåller ett otillräckligt kommunalt stöd trots att majoriteten av hotade och våldsutsatta kvinnor vänder sig till kvinnojourerna för stöd och skydd. De våldsutsatta kvinnorna och barnen får inte alltid det stöd och den hjälp de behöver.

Mot bakgrund av detta bör regeringen intensifiera dialogen med kommunerna kring ansvaret för kvinnofridsarbetet, så att alla personer som utsätts för kvinnofridsrelaterat hot och våld får rätt till kvalificerat och professionellt stöd. Rätten till stöd, skydd och behandling ska i förekommande fall även gälla barnen. Regeringen bör i sina kontakter med kommunerna och Kommunförbundet uppmärksamma kvinnojourernas behov av jämnare och bättre

Fel! Okänt namn på

arbetsvillkor. Det är angeläget att kommunerna ger det stöd som är nödvändigt för att kvinnojourerna ska kunna fungera som väl fungerande komplement till kommunernas verksamhet. I alltför hög utsträckning har arbetet med att skydda och stödja misshandlade kvinnor lämnats över till ideella kvinnojouurer. Det är hög tid att kommunerna utbildar sin personal och utvecklar bra samverkansformer så att kvinnor och deras barn kan lita på att de får det stöd och skydd de behöver för att undkomma fortsatt våld. Regeringen bör därför verka för att samarbetsprojekt initieras mellan socialtjänsten och jourerna lokalt för att förbättra stödet till kvinnor och deras barn och också följa boendefrågan och försöka lösa denna för de kvinnor som tvingas fly från sina hem.

Den som utsätter barn för den kränkning det måste anses vara att låta barn bevittna våld i hemmet gör sig skyldig till grova överträdelser. Barnet riskerar att skadas för resten av livet både fysiskt och psykiskt. Det är viktigt att barn får den hjälp de behöver för att bearbeta de svåra upplevelser våldet givit dem. För att barnens behov av stöd och hjälp ska bli synliga är det viktigt att barnet räknas som en egen individ och att de kränkningar det utsatts för räknas som brott i lagens mening.

Barnet som söker hjälp måste möta vuxna yrkesutövare som ser barnets verklighet, då öppnas vägen för en positiv självbild och en vilja att hålla livsgnistan kvar.

Det är viktigt att ett barnperspektiv automatiskt läggs på utredningar av mäns våld mot kvinnor. Rutiner för anmälan och samverkan kring barn som far illa ska upprättas hos polisen, därför bör Rikspolisstyrelsen utveckla riktlinjer för hur polisens rapportering till socialtjänsten ska gå till. Det är här viktigt att dra nytta av de goda exemplen som finns ute i landet, som t.ex. Utväg Skaraborg.

Stockholm den 25 oktober 2006

Carina Ohlsson (s)